

115. *How a Man Mishandled Beaver Power (Sa:ya:ch'apis via Sapir)*¹

ʔoʔoʔihweʔin miʔa:t ʔi:ch'im wik ʔa:naqh ʔi:ch'im qo:ʔas,
 wik'atl saya: wik'i:t.shitl miʔa:t² tl'imshyaqmi:ʔatl
 qo:ʔasʔi. Ho:ʔak hina:chitl ʔathi: wiky'o:ʔi n'a:sshitl.
 N'a:sshitl ʔachknaʔis n'a:s qatow'a:t ʔi:qhe: ʔathi:.
 Hinasitl ʔO:qtl'as³ ʔohak nism'aʔi ʔimti. Hi:lapas
 ha:w'i:hatl ʔatltla kw'a:kw'a:lqe.

"Wehhe:seʔi ha:ʔinʔateʔits ʔohʔat Haw'ilokqin," wa:ʔatl
 ha:w'ihatlʔi kw'a:kw'a:lqeʔi.

Wihhe:satl qo:ʔasʔi chi:san'a:p'atok ch'apats, hinni:ssoʔat
 qo:ʔasʔi wik saya: maht'i:ʔi ʔi:h. Hinni:ʔitl.

"Hilʔatlm'o::: !" wa:ʔatl.

"Hinnatsap'i," wa:ʔatl Haw'ilʔi.

ʔOʔi:ʔilʔap'at ya: qo:ʔasʔi hi:lts'aqilʔi. N'achoʔal hi:l
 ʔayeʔi tl'a:q qwa:sasa qwe:ʔi:tq ʔi:h̄to:p tl'a:qʔi, ʔonna:k
 tl'in'imch tla:qʔi mi:lhi: ʔi:h̄to:p qwe:ʔi:tq.

"Cho ch'ichiʔich ya:yil tl'a:qʔi," wa:ʔatl Haw'ilʔi,
 "Tl'a:ʔi:sʔe:ʔit ya:yil qo:ʔasʔi."

Ch'ichitl ha:w'ihatlʔi.

"ʔAya:p'ichim ch'ichitl," wa:ʔatl.

Tl'imshitlshiʔatl lo:tssa:mahʔe siqachitlok. ʔAyaqtl'as
 qo:ʔas ʔats'iksʔath maʔasʔi takwa ʔo:kwil ch'a:hach'a:ha
 hi:ysishtop, ʔo:kwil hay'im ʔo:kwil ʔoxwa:p, takwa

kw'a:lqi: maʔasʔi.

"Cho ha:ʔinchiʔatl'i yaya:q chiqtl'asqin. Chokwa haʔok Kw'a:lap'almiʔe: !"⁴ tlaʔo:ktla wa:, "Kw'a:lap'almiʔe: !"

Ch'o:chkil wawa: minkshitl ʔihʔi maht'i

"Kw'a:lap'almiʔe: !" n'opp'i:lok ʔimti ch'o:chki:ts ʔimti n'opp'i:lok.

Wa:qʔokshitl maʔasʔi, t'iqpitl hisi:k hi:lts'aqilʔi minikshitl maht'i:ʔi.

"Wik'in ch'a:ni haʔok cha:niʔin no:ʔitl," wa:ʔatl maʔasʔi, "Naʔa:tahʔap'in ya:yil qo:ʔasʔi."

No:ʔiʔatl no:k maʔasʔi.

"Ha:ya:::

Niwa::: /

Ha::ʔaya::shiwa::: ʔaʔa:ya:::

Ho::wi howʔe⁵

wa:ʔatl maʔasʔi ya:tya:tatl.⁶

Hawi: nono:k maʔasʔi haʔokshiʔatl tl'a:qʔi. Qwa:sasa qwe:ʔi:tq ʔi:h̄to:p tl'a:qʔi tlaqmis ʔo:tsoʔokwʔah̄ qwe:ʔi:tq ʔi:h̄to:p.

"ʔAyi:sap'i qo:ʔasʔi !" wa:ʔatl Haw'ilʔi.

Haʔokshiʔatl qo:ʔasʔi haʔokshiʔatl Kw'a:lap'almiʔashtaqlml. Hawi: haʔok matlh̄sa:nop'atl'atok qo:ʔasʔi

m'a:moti:lshi?atl'ak.

"M'aw'inqsan'apchip'atl'ichak."

M'aw'inqsan'apchip'atl ha:w'ilatl?i.

Hil to:pshi?atl hini:?as?atl maht'i:?i qo:?as?i
hinna:chi?atl qo:?as?i, walshi?atl maht'i:?ak?i hitassa?atl
maht'i:?ak?i ?ana?ath tsawa:?ath lo:tssma:k?i ?ish
ha:kwa:tl?isokw?i. Hinne:?itl maht'i:?ak?i qo:?as?i.

"Sokwitlchi hiy'ahsokwah m'a:mot ch'apats?i."

Sokwitl t'an'e?is?i. Wi:katl tl'a:qi, wik'i:t tl'a:qgo:.
Ho?atsachitl ?e:?e:?isha.

"Wik'i:tma," wa:?atl n'ow'i:qsak?i.

"Hiy'ahsma ch'apats," wa:?atl t'an'e?isokw?i, "Matlhsa:ma
tl'a:q."

Ho?atsachi?atl n'ashshi?atltla t'an'e?is?i. Wi:katl ?a:nasa
hilyin?i hiy'ahs matlhsa: ?iniksy'i.

"Ha:ni, tl'a:qma hiy'ahs ch'apats'i ! Sow'a:?atlchi
sokwitl," wa:?atl lo:tssma:k?i.

Hinni:?as?atl lo:tssme?i. Wi:ka?atltla tl'a:q?i lo:tssme?i
?a:nasa hiy'ahs matlhse:?i ?inikssy'i, sokwi?atl lo:tssme?i
hinni:s?atl hinne:?itl maht'i:?ak?i. So:?atl ?ah qwa:
matlhse:?i ?inikssy'i.

"Wik'i:tma tl'a:q ?anama ?ahko: qaqmapt?i."

T'ichitl lo:tssme?i hilh hi:lpi:?'il?i. Katlhshitol qaqmapt
 ?amashanl?i ?a?amas qasi:?i ta:ch'e?i tlitli:hsswi
 qaqmapti?i. ?Atwe:?'inch'a?ashqwa: ?at'o: ma?as?i
 ya:qwilit?itq hinne:?'itl. ?Ohakwe?inch'a?ashqwa: ?at'o:
 ma?as?i ya:qwilit?itq hinne:?'itl. ?Ohakwe?inch'a?ashqwa:
 ha?om tl'a:qok qaqmapt?i. Wik'ahs mi?a:t?i qo:?'as?i.

"Tosha:kah we:?'i ! Toshe:k ! Hilh ma?as ?O:qtl'as ?ani
 wik'i:t ma?as wa:?'akitlsok lim'aqsti wik'i:t ma?as ?okwi !"

Ta:ta:tsswi qaqmapt ya?isit?itq ha?ok ?otsachitlkwachi?atl'
 maht'i:?'ak?i hitasa?atl?itq, n'acho?alkwachi?atl' m'a:motokw?i
 tl'a:q tl'a:qokw?i ma?as?i hilhit?itq ha?ok. Tlihsswi:?'atl
 qaqmapt hissa:tsat?i ?annachak'at?itq ?ositat?i. ?Ohma:
 kamat.sap ?ani tl'a:qok haw'in ?at'o: ?oha:k qaqmapt?i.

No:?'i?atl ?ah qo:?'as?i na?a:tah?ap'atl lo:tssma:k?i,
 no:?'e?atl mo:p'i:l?i no:k ?o:ts?i no:k ?at'o:. Qahshi?atl
 qo:?'as?i hawi:?'atl?itq nonno:k. Takwi:chi?atqa ?asp'atat?i
 qaqmapt ?inikssy'i. Hina:chitl lo:tssme?i hini:sso?atl
 t'an'e?isokw?i. ?Otsachi?atl hil?i:tq ma?as ?aye?i
 Ho:choqtlis?ath.